

Tööleht “Kui suveräänne on Eesti?”

Praeguses olukorras (ülemaailmne pandeemia) on riikide suveräänsus eriti luubi all. Kas igal riigil peaks olema õigus iseseisvalt otsustada, mida sellises olukorras tehakse või peaks need otsused sündima koostöös teiste riikidega? Mil määral ja kuidas mõjutavad iga riigi suveräänsed otsused teisi riike? **Tänases e-külalistungis saad teada, mis see suveräänsus on ja kui suveräänne on Eesti.**

Kasuta töölehte nii:

- enne otseülekannet vasta küsimusele
- otseülekande ajal küsi küsimusi
- peale otseülekannet aruta teemat oma klassikaaslasega ja lahenda ülesanne

ENNE OTSEÜLEKANDE VAATAMIST

Selleks, et saaksid enne otseülekannet mõelda, mis on suveräänsus, proovi see mõiste siin lahti seletada nii nagu Sina sellest aru saad:

.....

.....

Seejärel guugelda, kas aimasid suveräänsuse tähendust õigesti.

OTSEÜLEKANDE AJAL KÜSI KÜSIMUSI

Selleks, et saada vastuseid enda jaoks olulistele küsimustele saad Youtube otseülekande ajal külalisisõpetajalt küsimusi küsida. Selleks lisa vestlusesse või palu õpetajal oma küsimus vestlusesse lisada nii:

Kaari 12. klass, Kurtna Kool. Kuidas saada presidendiks?

Ole küsimust sõnastades viisakas ja täpne. Sinu küsimusi näevad kõik, kes samal ajal otseülekannet vaatavad. Mida varem jõuad küsimused saata, seda suurema tõenäosusega jõuame vastata.

OTSEÜLEKANDE JÄREL VÄIDELGE

Moodustage 4 liikmelised grupid.

- Õpetaja jagab igale grupile sedelid rollidega. Iga grupi liige võtab endale pimesi ühe sedeli ning annab grupi liikmetele märku, millise rolli ta endale sai.
- Seejärel asuvad väitlejad (poolt väitleja ja vastu väitleja) valmistama ette enda argumente teemal: **Kõik riigid peaksid saama pidevalt teha ainult suveräänseid otsuseid ning riikide vaheline koostöö ei ole vajalik.**
- **Poolt väitleja valmistab ette 3 pooltargumenti üleval esitatud väitele ja vastu väitleja valmistab ette 3 vastuargumenti üleval esitatud väitele.** Argumente koostades lähtuge juhiseist: **Argumentatsioon** tähendab oma väite põhjendamist kindla skeemi järgi, mille alusel argument jaguneb neljaks osaks: **väiteks, eelduseks, tõestuseks** ja neid siduvaks **järelduseks**. Kui mõte on esitatud sellisel kujul, siis on ta lakanud olemast lihtsalt väide ja on muutunud argumendiks. Aega on 5 minutit. Aega jälgivad kohtunik ja väitluse juht.
- Kui 5 minutit on täis, asuvad väitlejad väitlema. **Väitluseks on aega 10 minutit, ka seda aega jälgib nii kohtunik kui väitluse juht.** Väitluse juhi ülesandeks on **tagada, et mõlemad väitlejad jõuavad 10 minuti jooksul oma 3 argumenti esitada ja põhjendada vastavalt ülal olevale juhisele.**
- Peale 10 minuti möödumist **otsustab kohtunik, kumb väitleja võitis.** Otsuse võidu ja kaotuse kohta teeb kohtunik mitte selle põhjal, mis ta ise etteantud teemast arvab, vaid selle põhjal, **kelle seisukohad äsjakuuldud väitluses tema arvates olid paremad.** Otsus ja sellega kaasaskäiv põhjendus on olulised tagasisidena väitlejatele: see näitab neile, kuidas kuulaja nende mõtetest aru sai, mis läks väitluses hästi ja mida saab parandada.